

Javne institucije ne smeju se zloupotrebiti u predizborne svrhe

Datum

mar. '16.

31.

Beogradski centar za bezbednosnu politiku apeluje na Srpsku naprednu stranku da izmeni predizborni spot „Aleksandar Vučić - Srbija pobeđuje“ u delu u kojem se pojavljuju osobe u zvaničnim uniformama Policije Srbije jer se time krši vladavina prava i politizuje se policija. Apelujemo i na televizijske stanice da ne emituju navedeni spot dok se iz njega ne uklone scene u kojima su korišćena obeležja javnih institucija. Agencija za borbu protiv korupcije bi trebalo da, u okviru svojih ovlašćenja, ispita da li je korišćenje policijske uniforme u predizborne svrhe u skladu sa zakonom.

Policija ne sme da se iznajmljuje političkim strankama

Policija je javni servis svih građana, a ne privatna armija političkih stranaka. Zbog očuvanja integriteta policije i drugih javnih institucija, smatramo da je pojavljivanje ljudi u uniformi Policije Srbije, u predizbornom aktivnostima jasno upućuje na to da i ti ljudi i te uniforme služe u cilju promocije te političke stranke.

Na taj način se i krši Zakon o policiji. Zakonom je nedvosmisleno propisano da je depolitizacija jedno od osnovnih načela obavljanja policijskih poslova (član 32). Zakon je jasan i oko ograničenja političkog anagažovanja policijskih službenika, te im članom 169. zabranjuje da se stranački organizuju, politički deluju, i da u uniformi prisustvuju stranačkim skupovima, izuzev ako su radno angažovani (član 169). Aktuelni ministar unutrašnjih poslova, Nebojša Stefanović je 30. aprila naveo da „ljudi koji se nalaze u spotu i nose policijske uniforme nisu policajci“. Kako bi princip depolitizacije živeo i u praksi, potrebno je da Sektor unutrašnje kontrole MUP utvrdi da li su u spotu učestvovali policijski službenici i ako jesu pokrenuti postupak za utvrđivanje disciplinske odgovornosti.

Ni vatrogasci nisu partijski, već državni službenici

Potrebno je dokumentovano utvrditi da li su aktivni pripadnici policije i zaposleni u Ministarstvu unutrašnjih poslova učestvovali u snimanju spota SNS ili su za tu svrhu iznajmljene policijske uniforme, kao i da li je SNS za tu uslugu uplatio propisana novčana sredstva na račun propisan za uplatu javnih prihoda budžeta Republike Srbije.

Ministar unutrašnjih poslova naveo je i da je vatrogascima dozvoljeno da se pojavljuju u zvaničnim uniformama u predizbornim aktivnostima, s obzirom da nisu policijski službenici. Ipak, pojavljivanjem vatrogasaca u predizbornom spotu krši se načelo političke neutralnosti državnih službenika. Zakonom o državnim službenicima (član 5) je zabranjeno da izražavaju i zastupaju svoja politička uverenja. Pojavljivanjem vatrogasaca u uniformama, kao sastavnim delom njihovog posla, u bilo kojim predizbornim aktivnostima, upućuje na to da ta profesija izražava i zastupa uverenja određene političke opcije.

Uniforma se iznajmljuje samo za javne usluge

Suština se ne menja i ukoliko su za potrebe spota angažovani glumci. Uredba o visini naknada za usluge koje pruža MUP propisuje da policijska uniforma može biti upotrebljena za pružanje javnih usluga, koje su u skladu sa zakonom i aktima ministra unutrašnjih poslova. Za iznajmljivanje policijske uniforme je potrebno da postoji javni interes, a predizborni spot služi isključivo partijskom interesu.

Stoga je Agencija za borbu protiv korupcije po Zakonu o finansiranju političkih aktivnosti (član 32) nadležna da utvrdi da li je SNS iznajmila policijske uniforme za potrebe predizborne aktivnosti i eventualno podnose zahtev za pokretanje prekršajnog postupka.

Zakon o policiji („Sl. glasnik, br. 6/2016)

Načela obavljanja policijskih poslova

Član 32

Obavljanje policijskih poslova zasniva se na načelima profesionalizma, depolitizacije, saradnje, ekonomičnosti i efikasnosti, zakonitosti u radu i srazmernosti u primeni policijskih ovlašćenja, kao i drugih načela kojima je uređeno delovanje organa državne uprave, delovanje državnih službenika i postupanje u upravnim stvarima.

U obavljanju policijskih poslova dozvoljeno je primenjivati samo mere i sredstva prinude koja su utvrđena zakonom i kojima se rezultat postiže bez ili sa što manje štetnih posledica po lice prema kome se mere preduzimaju.

Pravo na sindikalno, profesionalno i drugo organizovanje i delovanje

Član 169

Policijski službenici i ostali zaposleni imaju pravo na sindikalno, profesionalno i drugo organizovanje i delovanje ostvaruju na zakonom utvrđen način.

Policijski službenici ne mogu biti članovi političkih stranaka, ne mogu se stranački organizovati, niti politički delovati u Ministarstvu.

Policijski službenici ne mogu u uniformi prisustvovati stranačkim i drugim političkim skupovima, izuzev ako su radno angažovani.

Postupanje suprotno odredbama iz st. 2. i 3. ovog člana osnov je za pokretanje postupka za utvrđivanje disciplinske odgovornosti u smislu odredbi ovog zakona kojima se uređuje disciplinska odgovornost zaposlenih u Ministarstvu.

Zakon o državnim službenicima („Sl. glasnik RS“, br. 79/2005, 81/2005 - ispr., 83/2005 - ispr., 64/2007, 67/2007 - ispr., 116/2008, 104/2009 i 99/2014)

Zakoničnost, nepristrasnost i politička neutralnost

Član 5

Državni službenik dužan je da postupa u skladu sa Ustavom, zakonom i drugim propisom, prema pravilima

struke, nepristrasno i politički neutralno.

Državni službenik ne sme da na radu izražava i zastupa svoja politička uverenja.

Zakon o finansiranju političkih aktivnosti („Sl. glasnik RS", br. 43/2011 i 123/2014)

Ovlašćenje Agencije

Član 32

U obavljanju poslova propisanih ovim zakonom, Agencija ima pravo neposrednog i neometanog pristupa knjigovodstvenoj evidenciji i dokumentaciji i finansijskim izveštajima političkog subjekta, kao i da angažuje odgovarajuće stručnjake i institucije. Agencija ima i pravo na neposredan i neometan pristup knjigovodstvenoj evidenciji i dokumentaciji zadužbine ili fondacije čiji je osnivač politička stranka.

Politički subjekat je dužan da na zahtev Agencije, u roku koji odredi Agencija, koji ne može biti duži od 15 dana, dostavi sva dokumenta i informacije koje su Agenciji potrebne za obavljanje poslova propisanih ovim zakonom.

U toku izborne kampanje politički subjekat je dužan da na zahtev i u roku koji odredi Agencija, koji ne može biti duži od tri dana, dostavi podatke koje su Agenciji potrebne za obavljanje poslova propisanih ovim zakonom.

Organi Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, banke, kao i pravna i fizička lica koja finansiraju političke subjekte, odnosno koja su u njihovo ime i za njihov račun obavila određenu uslugu, dužni su da, na zahtev Agencije, dostave sve podatke koji su Agenciji potrebni za obavljanje poslova propisanih ovim zakonom.

U pogledu obaveze dostave podataka utvrđene u stavu 4. ovog člana ne primenjuju se zabrane i ograničenja utvrđene drugim propisima.